

Հանրապետական եռակողմ հանձնաժողովի (այսուհետ՝ Հանձնաժողով) նիստի

2018 թվական, մարտի 23, ժամը՝ 14:30

Նախագահում էր ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարար, Հանձնաժողովի նախագահ Ա. Ասատրյանը

Մասնակցում էին՝

Հանձնաժողովի անդամներ՝

- Բորիս Խարատյան Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի նախագահի տեղակալ
- Ժանետա Թորոսյան Հայաստանի մշակույթի աշխատողների արհեստակցական կազմակերպությունների ճյուղային հանրապետական միության նախագահ
- Շմավոն Մկրտչյան Հայաստանի առևտրի, հասարակական սննդի, սպառկոոպերացիայի և ձեռներեցության աշխատողների արհեստակցական կազմակերպությունների ճյուղային հանրապետական միության նախագահ
- Անահիտ Ասատրյան Հայաստանի պետական հիմնարկների, տեղական ինքնակառավարման մարմինների և հասարակական սպասարկման աշխատողների արհեստակցական կազմակերպությունների ճյուղային հանրապետական միության նախագահ
- Սեդրակ Ասատրյան Հայաստանի գործատուների հանրապետական միության անդամ, «Կոնցեռն Դիալոգ» ՍՊԸ-ի հիմնադիր ղեկավար
- Կարինե Համբարձումյան Հայաստանի գործատուների հանրապետական միության խորհրդի անդամ
- Վահագն Համբարձումյան Հայաստանի գործատուների հանրապետական միության խորհրդի անդամ, ՓՄՁ հաշվապահների ասոցիացիայի նախագահ
- Էդուարդ Կիրակոսյան «Հայաստանի արդյունաբերողների և գործարարների միություն» ՀԿ-ի գործադիր տնօրեն

Ըստ 16 04 18
16 04 18

Հանձնաժողովի անդամներին մշտական փոխարինողներ և Հանձնաժողովի անդամների փոխարեն նիստին մասնակցող անձինք՝

- Անահիտ Անտոնյան ՀՀ արդարադատության նախարարության աշխատակազմի իրավական ապահովման վարչության պետ (ՀՀ արդարադատության նախարարի տեղակալ, Հանձնաժողովի անդամ Սուրեն Քրմոյանի փոխարեն)
- Վարդան
Վարդազարյան ՀՀ առողջապահության նախարարության աշխատակազմի հիվանդանոցային բժշկական օգնության քաղաքականության բաժնի պետ (ՀՀ առողջապահության նախարարի տեղակալ, Հանձնաժողովի անդամ Տիգրան Սահակյանի փոխարեն)
- Մհեր Մարկոսյան Հայաստանի գործատուների հանրապետական միության խորհրդի անդամ, Հայաստանի գործատուների հանրապետական միության «Որակի ասոցիացիա» գործատուների ճյուղային միության նախագահ (Հայաստանի գործատուների հանրապետական միության նախագահ, Հանձնաժողովի անդամ Գ. Մակարյանի մշտական փոխարինող)
- Սրապիոն Առաքելյան Թեթև արդյունաբերության աշխատողների արհեստակցական կազմակերպությունների ճյուղային հանրապետական միության նախագահ (Հայաստանի արդյունաբերության աշխատողների արհեստակցական կազմակերպությունների ճյուղային հանրապետական միության նախագահ, Հանձնաժողովի անդամ Համլետ Դանիելյանի մշտական փոխարինող)

Հրավիրվածներ՝

- Թադևոս Ավետիսյան ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարի տեղակալ
- Ժորա Սարգսյան ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարության աշխատակազմի աշխատանքի և զբաղվածության վարչության պետ
- Գայանե Մանուկյան ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարության աշխատակազմի հասարակայնության հետ կապերի բաժնի գլխավոր մասնագետ
- Կարինե Մադոյան Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի

աշխատակազմի սոցիալ-տնտեսական և աշխատանքի պաշտպանության բաժնի պետ

Միքայել Փիլիպոսյան

Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի աշխատակազմի իրավաբանական բաժնի պետ

Անուշ Ներսիսյան

Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի մամլո խոսնակ

Հանձնաժողովի քարտուղար՝

Արփինե Սարգսյան

ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարության աշխատակազմի աշխատանքի և զբաղվածության վարչության աշխատանքի և աշխատանքի վարձատրության քաղաքականության բաժնի գլխավոր մասնագետ

Բացակայում էին՝

Հանձնաժողովի անդամներ

Սուրեն Քրմոյան

ՀՀ արդարադատության նախարարի տեղակալ

Դավիթ Անանյան

ՀՀ ֆինանսների նախարարի տեղակալ

Տիգրան Սահակյան

ՀՀ առողջապահության նախարարի տեղակալ

Տիգրան Խաչատրյան

ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարի տեղակալ

Գագիկ Մակարյան

Հայաստանի գործատուների հանրապետական միության նախագահ

Համլետ Դանիելյան

Հայաստանի արդյունաբերության աշխատողների արհեստակցական կազմակերպությունների ճյուղային հանրապետական միության նախագահ

Օրակարգի նախագծի վերաբերյալ առաջարկություններ և առարկություններ չներկայացվեցին: Հանձնաժողովը հաստատեց օրակարգը հարցերի հետևյալ հերթականությամբ.

- 1. «Հայաստանի Հանրապետության աշխատանքային օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի ներկայացում և քննարկում:**

2. «Հայաստանի Հանրապետությունում հանրային ծառայողի օրը նշելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ներկայացում և քննարկում:

1. «Հայաստանի Հանրապետության աշխատանքային օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի ներկայացում և քննարկում:

«Հայաստանի Հանրապետության աշխատանքային օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծը (այսուհետ՝ Նախագիծ) ներկայացրեց ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարի տեղակալ Թադևոս Ավետիսյանը: Նշվեց, որ Նախագիծն արդեն իսկ մի քանի փուլերով քննարկվել է, այդ թվում՝ սոցիալական գործընկերների, Աշխատանքի միջազգային կազմակերպության (այսուհետ՝ ԱՄԿ) փորձագետների, ինչպես նաև շահագրգիռ հասարակական կազմակերպությունների ներկայացուցիչների մասնակցությամբ: Քննարկումների արդյունքներով Նախագիծը ենթարկվել է նաև համապատասխան լրամշակումների: Նշվեց, որ Նախագծի մշակման համար հիմք են հանդիսացել տարբեր երկրներում առկա կարգավորումները, ՀՀ կառավարության ծրագրի այն դրույթները, որոնք վերաբերում են աշխատանքային հարաբերությունների զարգացմանը, միջազգային պայմանագրերով ստանձնած պարտավորությունների կատարմանը: Ամփոփ կերպով ներկայացվեցին Նախագծով առաջարկվող հիմնական փոփոխությունները: Մասնավորապես նշվեց, որ Նախագծով նախատեսվել է.

1. սահմանել աշխատանքային հարաբերություններում խտրականության բացառումը, ինչպես նաև հարկադիր կամ պարտադիր աշխատանք հասկացությունները՝ ԱՄԿ կոնվենցիաների պահանջներին համապատասխան.

2. գործադուլին առնչվող կարգավորումները համապատասխանեցնել ԱՄԿ թիվ 87 կոնվենցիայի, ինչպես նաև Վերանայված եվրոպական սոցիալական խարտիայի 6-րդ հոդվածի 4-րդ կետի պահանջներին (մասնավորապես վերանայվել է գործադուլ հայտարարելու մասին որոշում ընդունելու համար հիմք ընդունվող աշխատողների թիվը, նախատեսվել է առանձին կազմակերպություններում գործադուլ անելու ընթացքում ապահովման ենթակա նվազագույն պահանջների սահմանումն իրականացնել սոցիալական գործընկերների մասնակցությամբ).

3. «Ազգ-բանակ» հայեցակարգի շրջանակներում հաշմանդամության զինվորական կենսաթոշակի իրավունք ունեցող նախկին զինծառայողների, ինչպես նաև զոհված (մահացած) զինծառայողների ընտանիքների անդամների համար հաստիքների կրճատման դեպքում աշխատանքում մնալու նախապատվության իրավունքի սահմանում.

4. հստակեցնել ՀՀ աշխատանքային օրենսգրքով (այսուհետ՝ Օրենսգիրք) սահմանված օրական 24 ժամ աշխատաժամանակի ռեժիմի կիրառմանը վերաբերող կարգավորումը՝ հաշվի առնելով իրավակիրառական պրակտիկան, չնայած այն հանգամանքին, որ նման ռեժիմի առկայությունն ու կիրառությունը ՀՀ կողմից վավերացված միջազգային պայմանագրերի կարգավորումների շրջանակում անընդունելի է (նշվեց, որ, այնուամենայնիվ, հաշվի առնելով ՀՀ սոցիալ-տնտեսական ներկա վիճակը և առկա օբյեկտիվ իրողությունը՝ այդ ռեժիմը շարունակվում է պահպանվել).

5. վերացնել արտաժամյա, գիշերային, ծանր, վնասակար և առանձնապես ծանր, առանձնապես վնասակար աշխատանքների համար հավելումների կոշտ կարգավորումները՝ սահմանված նվազագույն չիմնավորված չափերը՝ այդ չափերի սահմանումը վերապահելով

կողմերին և բոլոր մակարդակներում սոցիալական գործընկերության զարգացման իրական խթաններ ստեղծել: Նշվեց, որ ներկայացված առաջարկության հիմքերը խորապես ուսումնասիրվել են, դիտարկվել է միջազգային պրակտիկան և հիմնականում Նախագծով առաջարկված լուծումները բերված են եվրոպական դրական փորձից ու համապատասխանում են միջազգային պայմանագրերով ստանձնած պարտավորություններին:

6. առողջության դիմաց նախատեսվող հավելման վճարումից անցում կատարել ամենակարևոր՝ առողջության պահպանման իրավունքի լիարժեք պաշտպանությանը՝ հիմք ընդունելով նաև այսօր առկա միջազգային դրական փորձը: Մասնավորապես առաջարկվել է ՀՀ կառավարության որոշմամբ ծանր, վնասակար և առանձնապես ծանր, առանձնապես վնասակար աշխատանքների ցանկերի սահմանման Օրենսգրքի պահանջի վերացում և հետևյալ տարբերակված պահանջի սահմանում. աշխատողներին, որոնց աշխատավայրում վնասակար գործոնների սահմանային թույլատրելի մակարդակը տեխնիկական կամ այլ պատճառներով հնարավոր չէ իջեցնել աշխատողների առողջության և անվտանգության մասին իրավական ակտերով սահմանված՝ առողջության համար անվտանգ մակարդակի, տրամադրվում է ամենամյա լրացուցիչ արձակուրդ, աշխատանքի ընթացքում հատուկ ընդմիջումներ, հավելում կողմերի որոշած չափով:

7. ամրագրել, որ Օրենսգրքով սահմանված կարգավորումներին և սահմանափակումներին համապատասխան աշխատողի ամենամյա արձակուրդի իրավունքը չիրացնելու դեպքում գործատուն աշխատողին պետք է վճարի Օրենսգրքով սահմանված չափով տուժանք՝ կետանցված յուրաքանչյուր օրվա համար՝ դրանով իսկ ապահովելով գործուն հիմքեր աշխատողի ամենամյա հանգստի հիմնարար իրավունքի իրացման համար:

8. ամրագրել, որ հանգստյան և օրենքով սահմանված ոչ աշխատանքային՝ տոնական և հիշատակի օրերին կատարված աշխատանքի դեպքում աշխատողին ավելի երկար տևողությամբ հանգստի ժամանակահատված է տրամադրվելու:

9. Վերանայված եվրոպական սոցիալական խարտիայի 4.5 հոդվածի պահանջների կատարման շրջանակներում ամրագրվել է, որ օրենքով նախատեսված դեպքերում՝ աշխատավարձի պահումներից հետո վճարվող աշխատավարձի չափը չպետք է պակաս լինի օրենքով սահմանված նվազագույն աշխատավարձի չափից:

10. աշխատանքային հարաբերությունների կայունության սկզբունքի պահպանման, ինչպես նաև գործատուների կողմից ժամկետների առումով աշխատանքային հարաբերությունների դադարեցման կամայականությունների հնարավորինս բացառման նպատակով՝ որոշակի ժամկետով կնքված աշխատանքային պայմանագրերը ինքնաբերաբար անորոշ ժամկետով կնքված համարվելու համապատասխան կարգավորման սահմանում:

11. աշխատողների ներկայացուցչական մարմիններում ընտրված աշխատողների լիազորությունների ավարտից հետո ևս վեց ամսվա ընթացքում աշխատանքից ազատման դեպքերի՝ Օրենսգրքով սահմանված որոշակի պաշտպանության երաշխիքի պահպանման պահանջի սահմանում:

12. սոցիալական երկխոսության և կոլեկտիվ բանակցությունների ամրապնդման նպատակով՝ Նախագծով փոփոխություններ են առաջարկվել ՀՀ աշխատանքային օրենսգրքի 179-րդ հոդվածում և նախատեսվել է, որ սոցիալական գործընկերության հանրապետական մակարդակում գործող հանրապետական եռակողմ հանձնաժողովի առաջարկության հիման վրա՝ տնտեսության առանձին ճյուղերի, բնակավայրերի, առանձին մասնագիտությունների (որակավորումների) համար օրենքով կարող է սահմանվել ամսական նվազագույն աշխատավարձի (ժամավճարի) այլ չափ:

Ամփոփելով վերոնշյալը՝ Թ. Ավետիսյանը նշեց, որ Նախագիծը ներկայումս գտնվում է ՀՀ կառավարությունում, որտեղ կազմակերպվել է աշխատանքային քննարկում և այն դեռևս քննարկումների փուլում է:

Նախագծի ներկայացումից հետո Հանձնաժողովի անդամ Սեդրակ Ասատրյանի կողմից նշվեց, որ եռակողմ քննարկումների ժամանակ Նախագծի առնչությամբ իր կողմից ներկայացվել են երկու առաջարկություն, որոնք չեն ընդունվել: Վերջինս ցանկացավ տեղեկանալ, թե արդյոք Նախագծի հեղինակները մնում են նույն կարծիքին: Ս. Ասատրյանի կողմից բարձրացված հարցերից 1-ինը վերաբերում էր Օրենսգրքի 30-րդ հոդվածով սահմանված հայցային վաղեմության ժամկետներին, մասնավորապես այն պահանջին, որ հայցային վաղեմությունը չի տարածվում աշխատավարձի վճարման պահանջի վրա: Ս. Ասատրյանի կարծիքով նման կարգավորման առկայությունը լուրջ խոչընդոտ է բիզնեսի զարգացման համար և այն հնարավորություն չի տալիս իրատեսորեն գնահատել գործատուի ռիսկերը երկարաժամկետ կտրվածքով: Ս. Ասատրյանն առաջարկեց քննարկել աշխատավարձերի պահանջի վրա հայցային վաղեմության ժամկետներ սահմանելու հարցը: Միաժամանակ, վերջինս նշվածի առնչությամբ ներկայացրեց իրենց կողմից ուսումնասիրված միջազգային փորձը և տեղեկացրեց, որ նման կարգավորումներ մի շարք երկրներում առկա են:

Ս. Ասատրյանի կողմից բարձրացված 2-րդ հարցը վերաբերում էր անվտանգ և առողջության համար անվնաս աշխատանքային պայմանների ապահովմանը վերաբերող օրենսդրական պահանջներին: Վերջինիս կարծիքով այդ հարաբերությունները կարգավորող իրավական ակտերում ամրագրված են այնպիսի պահանջներ, որոնց ապահովումը որոշակի առումով նաև անիրատեսական է և գործատուից պահանջում է բավականին մեծ ծախսերի իրականացում և: Ս. Ասատրյանի կարծիքով այդ պահանջները վերանայման և հնարավորինս թեթևացման կարիք ունեն:

Ս. Ասատրյանի կողմից բարձրացված 1-ին հարցի վերաբերյալ Թ. Ավետիսյանը նշեց, որ աշխատավարձի պահանջով հայցային վաղեմություն չսահմանելու Օրենսգրքի պահանջն ամրագրվել է ՀՀ կողմից վավերացված միջազգային պայմանագրերի դրույթներին համապատասխան: Թ. Ավետիսյանը միաժամանակ նշեց, որ այդ խնդիրը քննարկվել է նաև ԱՄԿ ներկայացուցիչների մասնակցությամբ և վերջիններս նույնպես այն տեսակետին էին, որ աշխատողի պատվին, արժանապատվության պաշտպանությանը, աշխատավարձին, աշխատողի կյանքին կամ առողջությանը պատճառված վնասների հատուցման հարցերով հայցային վաղեմության ժամկետներ չսահմանելը սահմանված է նաև միջազգային իրավունքի նորմերով:

Ս. Ասատրյանի կողմից հնչեցված 2-րդ հարցի առնչությամբ Թ. Ավետիսյանը նշեց, որ այս փուլում քննարկվում են Օրենսգրքի փոփոխությունները: Հաջորդիվ անպայման անդրադարձ կկատարվի նաև աշխատողների առողջության պահպանման և անվտանգության ապահովման վերաբերյալ առկա օրենսդրական կարգավորումներին՝ թե՛ տեսչական վերահսկողության, թե՛ նորմատիվ բազայի վերանայման տեսանկյունից: Այս առումով պետք է նախապես ունենալ հստակ մշակված ճանապարհային քարտեզ: Խնդիրը իսկապես կարևոր է և դրված է օրակարգում:

Ս. Ասատրյանի կողմից բարձրացված 1-ին հարցի առնչությամբ ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարար, Հանձնաժողովի նախագահ Ա. Ասատրյանի կողմից